

Työelämän tutkimuspäivät 2020 abstrakti

Tapio Mäkelä

Robottiikataidoista muodostuu tulevaisuudessa uudenlainen kansalaistaito, joka mahdollistaa niin yksilöiden kuin yhteisöjen sekä yritysten menestymisen tulevaisuudessa. **Robotti tuli töihin** –hanke on Keski-Suomen alueella 1.4.2019-30.04.2022 toteutettava ESR-projekti, jossa vastataan pk-yritysten tarpeisiin ottaa käyttöön liiketoimintaa tehostavia robotiikan ja automaation ratkaisuja henkilöstön kannalta kestäväällä ja tuloksellisella tavalla. Hankkeen toteuttajana on Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Hanketta rahoittaa Keski-Suomen ELY.

Hankkeen varsinaiset kohderyhmät ovat keskisuomalaiset pk-yritykset palvelu-, hyvinvointi- ja tuotantoteollisuuden aloilta. Hankkeen aikana mallinnetaan robotiikan käyttöönoton vaikutuksia kokeilujen, edelläkävijöiltä oppimisen sekä asiantuntijatyönä tapahtuvan yhteiskehittämisen avulla. Hankkeen taustaotuksena on, että uusin teknologia leviää yrityksiin käyttäjien toimesta: aluksi robotiikkaa ottaa käyttöön suhteellisen pieni joukko kokeilu- ja uudistumismyönteisiä ”innovaattoreita” ja ”varhaisia omaksujia”. Jos alkuvaiheen kokemukset eivät ole riittävän hyviä tai tieto niistä ei leviä tehokkaasti, robotiikkainnovaatiot eivät päädy yritysten tai ammattilaisten käyttöön. Vaarana on, että virheelliset mielikuvat ja asenteet jäävät voimaan ja ohjaavat päätöksentekoa jatkossa.

Yrityskohtaisissa kokeiluissa tukeudutaan osallistaviin menetelmiin (Participatory research and development). Näin taataan kehitysprosessissa mukana olevien tai niihin liittyvien työntekijöiden ja johdon osaamisen ja kokemuksen hyödyntäminen hankkeen eri vaiheissa. Covid-19 pandemian johdosta kehitystyö on siirtynyt pääosin verkkoympäristöön kuluneen vuoden aikana.

Hankkeen kehittämisinterventioita pohjustettiin laajalahkolla, kymmen erilaista näkökulmaa robotiikkaan tarjoavalla webinaari-, luento- ja paneelisarjalla. Interventiovaiheessa siirryttiin etänä toteutettavaan työpajatyöskentelyyn, jossa työpajojen, sparrausten ja pilottikokeiluiden sarja muodostaa kokonaisuuden, jossa robotiikkateemaa lähestytään toimiala- ja yritysکوhtaisesti. Työpajojen myötä kukin osallistuva organisaatio valitsee sitä parhaiten palvelevan robotiikkaintervention. Työskentelyssä hyödynnetään osallistavaa toimintamallia ja pelillisyyttä erilaisilla kombinaatioilla. Työpajatyöskentelyä rytmittävät ja syventävät yritysکوhtaiset valmennukset. Alku- ja loppukartoituksen lisäksi kokemuksia hankkeen vaikutuksista kerätään havainnoin ja kohdennetuin kyselyin.